

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Quæritur an canones Chalcedonenses recepti fuerint ab Ecclesia Romana. Opinio Bellarmini expensa. Docetur receptos fuisse, è Facundo, Gelasio, & Leone ipso. Solus XXVIII. canon repudiatus, ex ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Chrysofomi & Innocentij cum auctoritate legitima canonum Antiochenorum, quod nondum recepti fuissent nec in Occidente, nec in Thracica Dicecesi, ut explicui §. superiore.

I V. Post Chrysofomum, ante Concilij Chalcedonenfis tempus, canones Nicæni, Ancyrani, Neocæsarienses, Gangrenses, Antiocheni, Laodiceni, & Constantinopolitani, numero centum sexagintaquinque, in unum corpus collecti sunt, Episcopi alicujus industria, fortasse Stephani Ephesini Episcopi, ut præferebat vetus codex MS. in Bibliotheca Palatina, quem admodum accepi à viro fide dignissimo, aut fortasse synodi cujusdam Orientalis decreto. Etenim è collectione illa, in quorum continua serie canones recensiti erant, à primo ad ultimum, recitati sunt in Concilio Chalcedonenfi quatuor canones Concilij Antiocheni, suppresso nomine Concilij & numero quem inter ceteros canones Antiochenos obrinent. Sed relecti sunt è codice canonum eo ordine eaque numerorum serie qua digesti sunt in collectione generali; ita ut canones Antiocheni quartus & quintus recitentur sub titulo octuagesimæ tertiæ & octuagesimæ quartæ regulæ, & canones decimus sextus & decimus septimus sub titulo nonagesimæ quintæ & nonagesimæ sextæ. Ex eodem codice relectus est canon quartus Concilij Nicæni xvi. Iterum ex eodem libro synodicum Concilij Constantinopolitani, id est, definitio synodica complectens primum, secundum, & tertium canonem illius synodi.

Sed quia canones collectione illa comprehensi, quamvis utilitate sua satis commendarentur, nondum tamen ab omnibus Ecclesiis, & præcipue ab Occidentali & Ægyptiaca, probati fuerant, statutum est canone primo Concilij Chalcedonenfis ut apud omnes valerent. Verba canonis hæc sunt; ex versione Dionysij Exigui: *Regulas sanctorum patrum per singula nunc usque Concilia constitutas proprium robur obtinere decrevimus.* Adjecti sunt canones Concilij Chalcedonenfis huic Collectioni: quæ his regulis aucta, non solum per omnes Orientales Ecclesias, sed etiam in Occidente, plena auctoritate viguit. Ad hanc canonum Collectionem Iustinianus respiciebat, cum Novella constitutione vim legis canonibus illis tribuit qui editi erant à quatuor Synodis Oecumenicis, aut etiam confirmati, id est, qui decreti quidem erant à synodis particularibus, sed confirmati erant canone primo Concilij Chalcedonenfis.

V. Possent aliquis dubitare de canonibus

Concilij Chalcedonenfis, quos Ill. Card. Bellarminus robur non habuisse scribit, nisi quatenus à Pontificibus vel aliis Conciliis renovati sunt, eo argumento ductus, quod à Leone I. approbati non sint; qui scribit, se non tantum per Legatos, qui vicem suam executi sunt, sed etiam per approbationem gestorum synodali eandem cum Concilio Chalcedonenfi inivisse sententiam, *in sola videlicet fidei causa, propter quam generale Concilium & ex præcepto Christianorum Principum & ex consensu apostolicæ sedis placuit congregari.* Cum ergo gesta in sola fidei causa Leo approbarit, inde sequi Bellarminus existimat canones Concilij inutiles & irritos fuisse. Sed eam sententiam deposuisset, si perpenderit quanta injuria ex hac assertionem sedi apostolicæ inferretur. Etenim necessitas illa confirmandorum Conciliorum, totius orbis testimonio subruitur, si rejecti à Leone canones perinde in Ecclesia vigerint. Atqui nihil certius quam canones istos Chalcedonenfes, saltem in Oriente, statim receptos, æqua cum ceteris canonibus auctoritate. Testis Collectio Græca, quam Dionysius Latinè vertit, quæ Chalcedonenfis canonibus erat instructa. Testis Theodoretus, qui eos in sua Synagoge recenset. Testis Iustinianus, qui vires legis addit omnibus canonibus editis aut confirmatis à quatuor synodis Oecumenicis. Robustius & sincerius agitur causa Summi Pontificis, si dicamus à Leone probatos fuisse canones hujus synodi, præter xxviii. quo Episcopo CP. nova quædam auctoritas adversus canones Nicænos deferebatur. Hanc Leonis mentem fuisse docet eleganter Facundus Hermianensis: *Beatissimus Leo scribens, non sententiam super Iba epistolam prolatam, neque episcopatum prædicto Iba redditum, & cetera quæ in synodo Chalcedonenfi de quibusdam personis decreta sunt, neque canones ecclesiasticæ discipline salubriter illic à sanctis patribus constitutos attendit, cum diceret, Ut sanctam synodum ad extirpandam solum hæresim & ad confirmationem fidei catholicæ, studio Christianissimi Principis congregatam, in occasionem ambitus trahas, & his similia, sed superbam potius elationem Constantinopolitani Episcopi, sicut verba indicant.* Eadem fuit sententia Gelasij, qui ante Facundum responderat hæreticis synodi Chalcedonenfis oppugnantoribus, aut ex toto admittendam dicentibus, aut si ex parte repudianda sit, firmam ex toto esse non posse, scilicet quæ per incompetentem præsumptionem Anatolij illic tentata sunt, nulla ratione subsistere, sed cetera omnia quæ secundum

Bellarmin. l. 1. de Rom. Pont. c. 12.

Leo ep. 61. ad syn. Chalced. habitam.

Facund. Hermian. l. 1. c. 4.

v. Cl. Concil. de fides.

Concil. Chalced. Ab. 17.

Ab. 11.

Ab. 111.

Canon. Concil. Chalced. hoc est 10. de syn. m. c. 10. de syn. m. c. 10. de syn. m. c. 10.

Nov. 111. de syn. m. c. 10. de syn. m. c. 10.

Idem ad Ep. Dar-
dan. ait Leonem
Quid quid ultra
quam ab eodem
pro fide & com-
munionis catholica
& apostolica illic
agendum consti-
tuit esse delegatum
per occasionem
congregationis il-
lius propter Nico-
ne canonem nova
videtur adione
venturum, compe-
tenti reservatione
vacasse.

Leo ep. 66.
Quidquid veter-
cassus synodalis
Constitutionum ad
excois episcopale
defertur, potest
aliquam opul-
candam habere ra-
tionem, si nihil de
eo est à senilis
Patribus apud
Nicaeam definitum.
Nam quia ab il-
lorum regibus &
constitutione dis-
cordat, apostolica
sedu nunquam
poterit obtinere
consensus.

Leo in ep. ad A-
natol.

Concil Chalced.
Ad. xvi.

Lucentius pro-
romanus Episcopus,
Vicarius sedis a-
postolicae dixit.
Accedit ad consu-
tum decem &
octo constitutioni-
bus postposita cen-
tum, quae quatuor-
tuor, quibus synodi-
cis canonibus non
habentur, men-
tionem tantum fe-
cisse nascuntur,
quae dicuntur ante
vulgata propter
avos constituta
fuisse. Si ergo hu-
temporibus hoc he-
necio usi sunt,
quid nunc requi-
runt? Si nunquam
usi sunt, quare
requirunt?

Scripturas traditionemque majorum, secundum
canones regulasque Ecclesie, pro fide communi,
& veritate catholica & apostolica, pro qua hanc
fieri sedes apostolica delegavit, factamque fir-
mavit, à tota Ecclesia indubitanter admitti.
Gelasij & Facundi testimonio fretus, pos-
sem Leonis sententiam alioqui obscuram
constituere. Sed ipsemet adeo liquidò men-
tem suam expressit in epistola ad Synodum
Chalcedone habitam, & ad Maximum An-
tiochenum, ut de ea dubitari non possit.
Tria præcipue docet; quæ de fide in synodo
decreta sunt, à se probari; quæ contra regu-
las Nicænas tentata sunt, se nunquam
apostolicæ sedis consensu firmaturum; quæ
autem ab Episcopis discussa fuerint, se non
repudiaturum; ea lege, ne Nicænis cano-
nibus adversentur. Itaque dicendum est,
Leonem conceptis verbis decretoque suo
quæ de fide gesta fuerant approbasse, dam-
nasseque ambitum Anatolij, cetera verò
omnia tacito veluri decreto admisisse, id
est, iis non reluctatum fuisse. Quod sufficit
non solum in canonibus Concilij genera-
lis, sed etiam in canonibus synodi provin-
cialis. Ceterum canon xxviii. cui Legati
apostolicæ sedis contradixerant, è numero
canonum expunctus est à Græcis ipsis. Quo
facto concordia redintegrata est inter Leo-
nem & Anatolium. Sed gratum mihi est, fra-
ter charissime, inquit, quod dilectio tua profi-
retur sibi displicere quod tunc etiam placere non
debut. Sufficit in gratia communis regressum
professio dilectionis tue, & attestatio Principis
Christiani. Nec videtur tarda correctio, cui tam
venerabilis assertor accessit. Compositum ita-
que est hoc dissidium, non deposita digni-
tate secundæ sedis, vel administratione
trium Dioceseon, quam Anatolius semper
retinuit, sed expuncto, ut dixi, & repu-
diato canone xxviii. Concilij Chalce-
donensis. Rationem sopiendæ hujus con-
troversie aperuisse videtur Lucentius, cum
ambitum istum perstringendo dixit, cur
novos canones adhiberent, si secunda Syn-
odus privilegium illud indulisset ante ali-
quot annos, ut Græci jactabant. Quare ut
Leoni mos gereretur, rejectus est novus
canon: sed usi sunt antiquo, quoad digni-
tatem sedis, & consuetudine consensuque
Episcoporum Asianæ & Thraciæ Diocese-
on, quoad administrationem.

Itaque Zeno Imperator anno quindecimo
post Concilium Chalcedonense, acta
Basilicæ tyranni rescindens, (qui aliquot
provincias à sedis Constantinopolitanæ dis-
positione avulserat) omnia quidem in inte-
grum restituit, & confessus prærogativam
ordinationumque privilegia Ecclesiæ Con-

stantinopolitanæ in perpetuum sancit; sed
iis verbis utitur quæ Romanum Pontificem
lædere non possint. Ad usum enim qui jam
invaluerat, non autem ad canones aliquos,
ea privilegia refert: *Privilegia*, inquit, &
honores omnes super Episcoporum creationibus, &
jure ante alios residendi, & cetera omnia quæ
ante nostrum imperium vel nobis imperantibus
habuisse dignoscitur, habere in perpetuum fir-
miter regie urbis intuitu judicamus & sancimus.
Iustinianus etiam Novella sua Constitutio-
ne secundum locum sedi CP. tribuit, juxta
canones, id est, secundæ Synodi; sed de
jure novo collato à canone xxviii. Con-
cilij Chalcedonensis, de industria nihil de-
cernit; quia expunctus erat à collectione
canonum quæ temporibus illius Principis
vigeat apud Græcos. Attamen tuendæ
dignitati ejus Ecclesiæ, in jure ordinatio-
num, juxta mentem Synodi Chalcedonen-
sis, non deerant Imperatores; etsi apertis
verbis non profiterentur hoc privilegium à
canone Chalcedonensi profectum, sed poti-
us à consuetudine. Hoc significare voluit
Liberatus Diaconus, his verbis: *Et licet sedes*
apostolica nunc usque contradicat quod à Synodo
firmatum est, Imperatoris patrocinio permanet
quodam modo. Id est, refragationem Roma-
norum Pontificum obtinuisse quidem ut
apertè definitio Synodi Chalcedonensis
non admittatur; ceterum rem ipsam quod-
dam modo perseverare, præsidio Principis,
qui consuetudini vires addebat. Nullatenus
enim, ut dixi, intercedente & verante Leo-
ne, inter canones receptus est canon ille
xxviii. Concilij Chalcedonensis.

Quare fallitur Hincmarus, qui existimat
canonis ix. & xvii. partem à Leone re-
jectam. In quo lapsus est necessitate, quia
videbat dignitatem quandam sedi CP. iis
locis asseri; ignotusque erat illi canon
xxviii. de quo proscribendo Leo tanto-
pere laborabat. De sententia autem cano-
nis ix. & xvii. dicemus alibi. Dissimu-
landum verò non est canones secundæ syno-
di ad Romanam Ecclesiam nunquam fuis-
se relatos, neque ab ea receptos, ut te-
statur Leo in epistola ad Anatolium: *Per-*
suasioni enim tuæ, inquit, in nullo penitus suf-
fragatur quorundam Episcoporum ante ix. ut
jactas, annos facta subscriptio, nunquamque à
predecessoribus tuis ad apostolicæ sedis trans-
missa notitiam; cui ab initio sui caduca, du-
dumque collapse, sera nunc & inutilia subiicere
fulcimenta voluisti, eliciendo à fratribus speciem
consensionis, quam tibi in suam injuriam vere-
cundia fatigata preberet. Quare in vetustissi-
ma Canonum Latina collectione, canones
synodi Constantinopolitanæ adjuncti sunt
canoni

L. De reb. eccl.
16. C. De factis
Sanct. Eccl.

Nov. 111. c. 1.

Liberatus his
viar. c. 11.

Fidelis illi
cap. 1. §. 1.

